

Psykologers møte med et flerkulturelt Norge

An-Magritt Aanonsen

President Norsk Psykologforening

Dette nummeret av Tidsskriftet tar opp temaet det flerkulturelle Norge. For psykologer er det et område med mange faglige utfordringer. Vårt arbeid er i høy grad påvirket av politiske og samfunnsmessige forhold internasjonalt. Det dreier seg ikke bare om krig og konflikter som skaper flyktninger. Aktuelt er også politiske beslutninger vedrørende regler for asyl, og innføring av åpne grenser, med avtaler som øker mobilitet innenfor Europa, men som skaper høyere grenser mot dem som er utenfor avtaleområdet. Psykologer møter i stadig større grad mennesker som i årevis har beveget seg rundt i flere land på jakt etter opphold, mennesker som reiser rundt i Europa og får midlertidige jobber, og mennesker som søker nordover etter bedre økonomiske vilkår. Vi møter barn som kommer alene eller sammen med sin familie, barn som ofte har en fortid preget av vonde opplevelser, og en fremtid det er knyttet usikkerhet og bekymring til.

Noen kvinner er brakt hit som resultat av kynisk spekulasjon, av de stadig mer omfattende og brutale nettverkene som organiserer prostitusjon. Dette er mennesker som har stått overfor mange problemer i livet sitt, og som har rett til verdighet og respekt.

Som psykologer har vi et ansvar for å følge med i om regler og rettigheter i vårt land holder tritt med endringene som skjer, og om de er tilpasset disse nye forholdene. Vi må si fra når vi ser at enkelte grupper faller utenfor, eller at spesielle skader eller situasjoner ikke fanges opp av regelverket. Et eksempel er mennesker som har fått tannskader etter tortur, og deres rett til behandling. Et annet eksempel er barn som blir sittende i asyl i årevis uten å få hjelpen de har krav på. De kan trenge bistand i form av sosiale goder, som venner og stabile boforhold, god nok omsorg og i mange tilfeller behandling for psykiske skader i forbindelse med sin bakgrunn eller vanskelige forhold under asylsøkerperioden. Regjeringens vedtak om overføring av ansvaret for enslige umyndige asylsøkere til barnevernet viser betydningen av at også profesjonsforeningene tydelig markerer utsatte gruppers særlige behov.

Et viktig spørsmål er hvordan vi kan bidra faglig i forhold til familier som er i Norge på midlertidig opphold, som må vende tilbake til annet land i Europa under Dublin-konvensjonen, eller som må ut av landet så fort de er ferdige med behandling. Vi har generelt en utfordring i å forbedre tilbudene om psykologisk behandling og psykososiale tiltak for mennesker som – om de ikke alltid har vært norske – er en del av et globalt fellesskap og er ofre for globale politiske og økonomiske krefter.

Til slutt: Også vi psykologer representerer i økende grad et etnisk mangfold. Bidragsyterne i dette temanummeret har bakgrunn fra Iran, Tyrkia, USA og Ghana, og du finner også intervjuer med kolleger med henholdsvis pakistansk og samisk tilhørighet. Som norske psykologer representerer de et verdifullt tilskudd til vår faglige forståelse, ikke minst når det gjelder å legge til rette for gode og kulturelt sensitive psykologtjenester.